

Soe ja niiske jaanikuu

■ Põllu-, metsa- ja aiamehele (või -naisele) meeldib muidugi, kui soojapügalad püsiksid pigem paraja- kui jahedavõitu, nagu oli mullu. Põuast, paistab, samuti seekord pääsesime.

Ilma üle virisejaid oli nagu ikka. Kuigi tänavune juuni oli isegi terake soojem pikaajalisest keskmisest ehk normist. EMHIs rehkendati kuu keskmiseks õhutemperatuuriks 14,2° (norm 14,1°).

Võrumaa võit

Palavaim paik, nagu suve hakul ikka, oli Võrumaa (15,3°). Märksa külmem oli mere ääres (Ristnas 13,1°). Isegi suvepealinn Pärnu ei saanud soojusega hiilata (14,2°).

Ka jaanikuu kõrgeim temperatuur 27,6° mõõdeti Võrus, saartel kraadiklaasinäit palju üle 20 pügala ei kerkinud.

Kuu I dekaadil veel kevadine (keskeltläbi vaid 12°), II see-eest 15,5 kraadiga juba südasuvine, kolmandas tõmmati jälle soojakraanid koomale. Nagu EMHI pikaajalises prognoosis oligi ennustatud.

Kes viitsib kodulehel www.emhi.ee võrrelda prognoose ja nende täidminekuid, mär-

kab, et ka pikaajaliste ennustustega võib juba leppida. Vaid mais oli sademeid loodetust poolteist korda rohkem.

Sademeid tuli Eestis keskmiselt 69 mm ehk 20% normist enam. Topeltportsu vihmavett sai Pärnu (100 mm), Võrust ja Jõgevast kaks korda enam – nood olid kõige kuivemad kohad.

Kuivad pühad

Jaanilaupäev ja jaanipäev – need on koos jõuludega kõige põnevamad ajad ka ilma poolest.

Seekord jäid pidulised kogu Eestis täitsa kuivale. Internetis korraldatud EMHI ennustustest võistluses oli vaid 13% optimiste, kes lootsid vihmast pääsu.

Ilm tuli aga igati kena, Lõuna-Eestis oli sooja 25° ümber. Jaaniõöl tõmbus küll taevas pilve. Kui järgmisel hommikul läksin vikatiga heina niitma, polnud kastest jälgegi – töö mõnu jäigi poolikuks. Vaid piimane siil ukerdas tamme

all, oli öö jooksul kausitäie piima kerre tõmmanud.

Tartus mõõdetud jaanipäevane õhusoojus jäi mujal maailmas mõõdetuile kõvasti alla: Pakistanis, eestipärase nimega Sibi linnas saadi selleks 50, Omaanis 47 kuumakraadi. Vaid südatalvises Antarktikas registreeriti jube –62°!

Juunikuu äratas tähelepanu veel terava päikesega. Tõraveres mõõdeti koguni kümnel päeval ultraviolettkiirguse indeksiks kõrged väärtused üle 7 ühiku.

Seepärast oligi meil liikumas nii palju värvilisi – roosast kuni pruunini.

Järvevete soojus tipnes 26. kuupäeval (Tõrva järvedes 23°), edasi jahenes nii õhk kui vesi.

Mujal ja muiste

Juuni algul, siis kui meie unistasime soojusest, surid sajad inimesed Indias ja Bangladeshis kuumusest. Austrias pidid aga tiroollased uuesti väl-

ja otsime lumeketid – ootamatult sadas maha ligi pool meetrit lund.

Rahehood hävitasid Põhja-Itaalias kohati kuni 40% õuna- ja virsikuaedadest. USA keskosas möllasid tornaadod, sadas paduvihma ja rahet. Kümned tuhanded pered jäid päevadeks vooluta.

Kuuekümneme aasta tugevaim pöud Hispaanias ähvardab vähendada teraviljasaaki 20% võrra.

Saja aasta eest oli jaanikuu kuum (Tartus keskmine õhutemperatuur 17,1°, 18. juunil mõõdeti seal juuni rekordiks isegi 34°) ja kuiv (30 mm).

Postimehes kirjutati:

Veliselt. Ilmad on meil soojad ja kuivad. Aednikud ütlevad, et sel aastal aedadest midagi loota ei ole, sest söödikuid on lõpmata.

Viljandimaalt. Röövikud söivad viljapuud lehtedest ja õitest paljaks. Vaid kivisüdamega viljapuud töötavad kaunis hääd saaki.

Suure-Jaanist. Kange pöud kestab edasi. Pilvitab küll enamasti iga päev, aga taevas on niilukus, et piiska maha ei tule.

Tartust. Hädaoht meie linna elanike tervisele – ülevalpool linna voolab lahtine kraav “Tivolii” vabriku kogu mustusega. Alatasa nõrgub säält vedelat lõga Emajõkke.

Missugune suurepärase tai-melava batsilluste ja tõbeidude sigitamiseks ja laialilaotamiseks!

Nižni-Novgorodist. Lõikus tuleb halb – rukkiuss rikkus läinud sügisel orased ära. Väljad mustendavad.